

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus
Tractatus de Prædestinatione, de Trinitate, de Angelis, & de homine

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

Art. IV. Vtrum plures Angeli possint simul esse in eodem loco?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77146](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77146)

operando in adæquate in diversis locis separatis & discontinuis, parum refert quod multum aut parum illa discontinuentur.

Respondeo ad objectionem, negando sequentiam Majoris. Ad cuius probationem, nego Majorem: tota liquida ratio, cur Angelus possit naturaliter esse simul in duobus locis in adæquate, quæ quamvis inter se discontinuis, est non solum quia non excedunt locum adæquatam illius Angelus, sed etiam & maxime, quia non continentur intra spheram activitatis ipsius, seu spatii ejus adæquati: duo autem spatia in celo & in terra designata, quantumcumque sint breviter, ratione tamen distantia: quæ intercedit inter utrumque, sunt extra spheram activitatis cujuscumque Angelus; utpote cum nullus sit Angelus, cujus activitatis spheram tanta sit, ut à celo usque in terram possit se extendere. Per quod patet ad confirmationem: quando enim distantia inter aliqua loca maxima est, hoc impedit quod minus loca intra spheram activitatis Angeli contineantur, subindeque quod ad illum per modum unius loci comparentur, sed tunc habent rationem plurium: unde cum Angelus non possit in pluribus locis, ut plura sunt, simul existere, non potest etiam in pluribus locis in adæquate, intra spheram propriam activitatis non contentis, se collocare; licet id possit, quando loca partialia & in adæquate intra spheram activitatis illius continentur, quia tunc illa se habent per modum unius, ut antea declaratum est.

Dices: Loca illa in adæquate, si comparentur ad diversos Angelos, habent rationem plurium locorum, propter discontinuitatem & distantiam quam habent inter se: Ergo ob eandem rationem, respectu unius Angeli, non per modum unius, sed per modum plurium se habent.

Respondeo negando Antecedens: Nam loca illa si comparentur ad distinctos Angelos, habent rationem plurium locorum, non propter distantiam, sed propter pluralitatem virtutis quæ attingit illa: unde non sequitur illa respectu ejusdem Angeli habere rationem plurium, cum per unam virtutem ab illo attingantur.

Multi tamen: Licet Angelus per unicam virtutem & potentiam loca illa partialia & in adæquate attingat, illa tamen contingit per plures operationes; quæ interdum sunt diversæ rationis, utpote inferentes & causantes in illis effectus speciei diversos, puta in uno lumen, in alio motum, aut aliud quippiam: Ergo loca illa partialia & in adæquate se habent, etiam respectu ejusdem Angeli, non per modum unius, sed per modum plurium locorum.

Sed dato Antecedente, nego Consequentiam: licet enim Angelus loca partialia & in adæquate intra spheram suam activitatis contenta, per operationes diversæ rationis contingeret, illa tamen non per modum plurium, sed per modum unius loci se haberent: quia tota hujusmodi operationum diversitas, se haberet mere materialiter, & illæ respicerentur ab Angelo, sub una ratione formalis, quatenus scilicet essent applicativæ ad illud spatium, quod potest unica totali operatione attingere & possidere. Unde rectè observavit Naves, quod si Angelus existens per operationem univocam in loco sibi adæquato, aut in extraneis locis ipsius, non in medio, vellet operationem mutare, & in aliqua parte incipere operari effectum diversæ rationis, non mutaret locum, quia illa mutatio & diversitas operatio-

nis se haberet materialiter; eo modo proportionali, quo per mutationem superficiem ambientium, servatà eadem distantiam ad polos & centrum mundi, res materialis non mutat locum, sed semper censetur in eodem loco formaliter remanere; quia mutatio illa superficiem se habet materialiter, & unitas formalis loci, ex determinata distantia ad polos & centrum mundi desumitur.

Objicies tertio: Si Angelus simul esset in duobus locis in adæquate, discontinuis, ac inter se distantibus, haberet simul duplicem præsentiam saltem numero distinctam, respectu illorum locorum: Sed hoc non debet admitti: Ergo nec illud. Minor probatur: quia non est assignabilis actio per quam acquireret duplicem illam præsentiam: neque enim posset illam acquirere, per motum continuum, nec per discretum. Supponamus v.g. quod per unam horam Angelus fuisset in extrema parte aulæ, & postea non relicta illa extremâ parte fieret præsens alteri oppositâ, non autem intermedii; ibi non esset motus continuus, quia spatium non esset continuum; nec etiam discretus, quia ut infra dicemus, ad motum discretum requiritur derelictio termini à quo, hic autem non desereretur terminus à quo, cum supponamus Angelum in priori loco remanere: Ergo, &c.

Respondeo distinguendo Majorem: Duplicem haberet præsentiam, in adæquate, concedo: adæquate nego: esset enim in illo casu unica duntaxat præsentia adæquate, per quâ Angelus utrumque locum ut unum adæquate respiceret. Ad probationem in contrarium dico, illam secundam præsentiam non fore acquirendam per motum continuum, nec per discretum, sed per mutationem quandam ad motum discretum reductam. Sicut enim, quando Angelus occupat minorem locum quam possit, & deinde paulatim occupat locum adæquatam, acquirit etiam præsentiam per mutationem, quæ reducitur ad motum continuum: ita in proposito acquireret secundam illam præsentiam, per mutationem, quæ reduceretur ad motum discretum, de quo infra.

ARTICULUS IV.

Utrum plures Angeli possint simul esse in eodem loco?

Hujus difficultatis resolutio facilis est, suppositâ distinctione loci Angeli in materialem & formalem, naturalem & violentum, adæquatam & in adæquatam (de qua supra) & distinctione causæ efficientis in principalem & instrumentalem; de qua Philosophi 2. Physicorum. His ergo distinctionibus suppositis,

Dico primo: Plures Angeli possunt simul in eodem loco materiali existere.

Probatur: Locus materialis dicitur corpus illud seu spatium, in quo Angelus operatur: Sed plures Angeli possunt eidem corpori vel spatio simul se applicare, diversos specie effectus in eo producendo, v.g. si unus Angelus producat lucem in hac parte aëris, & alter motum; quia si non repugnat idem subjectum suscipere diversos effectus, neque repugnabit plures Angelos, quemlibet in ratione diversi agentis, illi uniri: Ergo plures Angeli possunt simul in eodem loco materiali existere.

Confirmatur: Tobia 8. dicitur quod Raphaël 138. Angelus apprehendit dæmonium, & religavit il-

lud in deserto superioris Aegypti: Ergo tunc simul erant in eodem loco deserti duo Angeli, unus ut alligans, & alius ut alligatus. Item Marci 5. asseritur fuisse in uno homine legionem Dæmonum, id est sex mille sexcentos sexaginta sex: non est autem credibile, quod singuli diversas corporis illius hominis particulas occuparent, licet absolute hoc non esset impossibile: Ergo plures in eadem parte existebant, vel per operationem diversos in ea effectus producendo, vel quod probabilius est, per alligationem, & passivam detentionem.

Dico secundo: plures Angeli non possunt in eodem loco formali adæquato & connaturali, per modum causarum principalium, simul existere.

136. Probat: Unitas formalis loci in Angelis non sumitur ex eo quod eundem habeant situm, eandemque distantiam ad polos & centrū mundi (ut perperam docent Vazquez, & quidam alii) sed ex unitate virtutis operativæ, & operationis ab ea procedentis; aded ut totum illud spatium sit formaliter unus locus, ad quod per suam virtutem operativam, & unicam operationem illi adæquatam, potest Angelus se extendere, ut articulo precedenti ostendimus; & rationem ibidē assignavimus, quia nimirum sicut prima ratio quā corpus dicitur esse actu in loco, est superficies à qua continetur, ita prima ratio per quam immediatē Angelus est præsens loco, est ejus virtus operativa & operatio; atque aded sicut ab unitate superficiēi corporis ambientis, desumitur unitas loci rei corporeæ; ita ab unitate virtutis operativæ & operationis adæquatæ cujuslibet Angeli, desumitur unitas formalis loci ipsius; cum primum in unoquoque genere sit mensura cæterorum: Atqui (subsumo) plures Angeli non possunt eandem numero operationem tanquam causas totales & principales elicere; cum idem numero effectus non possit exire à duabus causis totalibus & adæquatis, saltem principalibus, nec inter se subordinatis, ut docet D. Thomas hic art. 3. & fusè probant nostri Thomistæ in 2. Phisicorum, idque omnes concedunt saltem de potentia ordinaria, de qua solum in præsentī loquimur: Ergo plures Angeli non possunt in eodem loco formali adæquato, per modum causarum principalium existere. Dixi, *per modum causarum principalium*, quia non repugnat duas causas totales instrumentales eundem numero effectum producere; ut idem S. Doctor 3. parte quæst. 82. art. 2. ad 2. docet de pluribus Sacerdotibus de novo ordinatis, eandem hostiam cum Episcopo ordinante consecrantibus, si simul verba consecrationis proferrant: unde etiam possunt plures Angeli assumi à Deo ut instrumenta, ad producendum in eodem loco unum & eundem effectum; & sic in eodem loco formali, per modum causarum instrumentalium, existere.

137. Dico tertio: Possunt plures Angeli esse simul in eodem loco, qui sit violentus utrique, vel qui sit connaturalis uni, & violentus alteri.

Probat: prima pars: Possunt plures Angeli pati ab eodem corpore, per hoc quod ibi simul alligentur & detineantur; videmus enim arte magicā plures Dæmones virtute superiorum eodem corpori alligari; & multo magis virtute divinā id potest fieri: Ergo cum sint in loco violento per passionem, & alligationem (ut art. 1. conclusionē ultimā declaravimus) possunt simul

A plures Angeli in eodem loco violento existere. Ex quo probata manet secunda pars: Nā cum alicui loco, tunc uterque est in prædicto loco superior ut agens & alligans, & ut in loco connaturali; inferior vero ut patiens & alligatus, & tanquam in loco violento: Ergo duo Angeli possunt esse in eodem loco, qui sit connaturalis uni, & violentus alteri.

Dico ultimò: Non repugnat absolute duos vel plures Angelos esse in eodem loco formali, connaturali, partialiter & inadæquate: quamvis regulariter bonis Angelis id non conveniat.

Prima pars probatur: Non repugnat quod unus vel plures Angeli suam virtutem, quæ aliā esse vel sufficiens ad totum effectum, ita ut emerent, ut partialiter conjungatur cum aliā ad producendum eundem effectum; quia cum sint agentia libera, possunt moderatione uti in exercitio suæ virtutis, & sic coaptare illam cum virtute acrius, in ordine ad eundem effectum: Sed hoc est esse in eodem loco formali partialiter & inadæquate, ut patet ex supra dictis: Ergo non repugnat plures Angelos in eodem loco formali & connaturali partialiter & inadæquate existere.

Quod autem hoc bonis regulariter loquentibus non conveniat, colligitur ex D. Thoma hic art. 3. & in 1. dist. 37. quæst. 3. art. 3. quia cum Angeli sint suprema entia universi, & agentia perfectissima, non operantur regulariter ut causæ partiales, sed immediatē contingunt locū, per modum agentis & continentis perfecti, & quilibet eorum est sufficiens, vel suū, vel virtute divinā, ad producendum effectus ad quos destinatur.

C ait S. Doctor locis citatis: unde propterea competit orbi cælesti, unicuique tantum Angelus assignari, *regulariter*, quia aliquando plures Angeli ad denotandam excellentiam effectus, aut etiam in honorem illius propter quem talem operantur effectum, concurrunt ut causæ partiales. Sic Christo Domino, propter reverentiā ipsius, plures Angeli ministrabant; quos valde probabile est sæpe applicatos fuisse eidem spatio, per eundem effectus productionem, quamvis potuerint illi applicari, per productionē diversorum effectuum. Addidi, *bonis Angelis*, quia cum mali pecciderint suam rectitudinem per peccatum, & in omnibus actionibus quas exercent, congruum rebus ordinem pervertant, non est mirum si sua nequitia, & maxime ad decipiendos homines, aut torquendos energumenos, assidue interdum se simul eidem loco aut spatio applicent ad producendum partialiter eundem effectum quem quilibet seorsum totum posset producere. Et ita contingisse videtur in illo energumeno, in cujus corpore Dæmonum legio habitabat: quod enim tam diversum in illo corpusculo, vel in diversis ejus partibus, potuissent operari?

DISPUTATIO V.

De motu locali Angelorum.

Ad quæst. 53. D. Thoma.

Q Uia motus localis est acquisitio loci: applicato modo quo competit Angelis esse in loco, sequitur ut de motu locali ipsorum disputemus, ejusque existentiam, naturam, speciem, & durationem exponamus.

ART.